

Figures retòriques

1. Paràbola
2. Al·legoria
3. Metàfora
4. Sinestèsia

1. Paràbola

Definició: Relat al·legòric basat en fets de la vida quotidiana que il·lustra una realitat de tipus teològic o moral, és a dir, que conté un ensenyament.

2. Al·legoria

Definició: Conjunt de metàfores que es refereixen al mateix terme.

Exemple: el conte de Poe *La màscara de la mort roja*, Recurs per a l'estudi núm.2

3. Metàfora

Definició: Figura retòrica que consisteix a designar una cosa amb el nom d'una altra a partir de la semblança que s'estableix entre les dues.

El resultat és la creació de nous significats que expressen una visió personal de les coses. Aquest fet és un fenomen general del llenguatge, i per això hi ha moltes paraules polisèmiques amb sentits especials i sentits figurats.

Exemples:

<p>Què se n'ha fet de l'amor tant prest s'apaga?</p> <p>El marit està gelós la dama calla. Parteixen de cap a Lluc, És mitja tarda. Gabriel Janer Manila</p>	<p>En aquest cas, la base de la metàfora és la semblança, ja que l'autor pensa que l'amor s'assembla al foc, i és un fet sabut que el foc s'apaga, per tant, la metàfora el foc s'apaga neix d'aquesta forma de pensar.</p>
--	--

I l'amargor de viure xucla ma rel esclava,
i sent brostar les fulles i sent pujar la saba,
i m'aida a **esperar l'hora de caure** un sol conhort.
Joan Alcover: *Desolació, Cap al tard*

En aquest cas, la **base** de la metàfora és **l'analogia**, ja que el mot **caure** en l'expressió **l'hora de caure** pren un **sentit figurat** i vol dir **sucumbir, morir**. Així doncs, és un procés més elaborat i abstracte que estableix una semblança entre un fet físic intranscendent com és **caure** i un esdeveniment concloent i irreparable com és **morir**.

Pràctica Metàfora, sentit figurat

Relacioneu les expressions de sentit figurat de la columna A amb les de significat equivalent de la columna B:

A	B
Ensenyar les dents	Tenir molta fam
Fer denteta	Plantar cara a algú
Tenir les dents molt esmolades	Fer venir enveja
Ficar els peus a la galleda	No ser realista
No tocar de peus a terra	Suplantar algú deslleialment
Segar l'herba sota els peus	Dir quelcom fora de propòsit

Sinestèsia

Definició: Metàfora a partir dels sentits que consisteix a combinar noms i adjectius que pertanyen a àmbits sensorials diferents.

Algunes d'aquestes combinacions poden ser: l'oïda amb el tacte, el gust amb l'oïda, l'olfacte amb el tacte...

Exemples:

Hi ha un ferrer a la plaça, i sent de nou aquella olor rasposa i hidratada que fan els unglots dels cavalls... Maria Aurèlia Campmany, <i>El gust de la pols</i>	En aquest cas l'autora combina l'olfacte amb el tacte.
--	--

Ens ho ha de dir la veu tremolosa i trista d'un campanar. Joan Manuel Serrat, <i>Cançó de matinada</i>	L'adjectiu trist s'aplica a una persona mancada d'alegria, en canvi, en aquests versos, s'aplica a la veu.
---	--

Jo diria que el portuguès és una llegenda vellutada , ombrejada, amb vocals que semblen de molsa humida. Josep Pla	L'adjectiu vellutat s'aplica a un teixit suau, com és el vellut, i per tant fa referència al sentit del tacte. En canvi, en aquest fragment s'aplica a la llegenda.
---	--

Pràctica sinestèsia

Canvieu l'expressió destacada en cursiva per l'adjectiu que hi vagi bé: Sec, fred, fi, sòlid, agre, dolç, dur, tendre, Viu, eixut, magre, tou, fresc, càlid

1) Una resposta <i>brusca</i>	2) Una orella <i>que percep tots els matisos</i>
3) Una mirada <i>que fa una impressió plaent</i>	4) Un cor <i>que cedeix als sentiments d'afecte</i>

5) Uns arguments <i>ben fonamentats</i>	6) Un càstig <i>difícil de suportar</i>
7) Un caràcter <i>desagradable</i>	8) Un temperament <i>desapassionat</i>
9) Un home <i>de caràcter feble</i>	10) Uns guanys <i>insuficients</i>
11) Una persona <i>de poques paraules</i>	12) Una ferida <i>recent</i>
13) Una adhesió <i>apassionada</i>	14) Un fred <i>penetrant</i>

Respostes

Pràctica Metàfora, sentit figurat

Ensenyar les dents	Plantar cara a algú
Fer denteta	Fer venir enveja
Tenir les dents molt esmolades	Tenir molta fam
Ficar els peus a la galleda	Dir quelcom fora de propòsit
No tocar de peus a terra	No ser realista
Segar l'herba sota els peus	Suplantar algú deslleialment

Pràctica sinestèsia

- 1) Una resposta *seca*
- 2) Una orella *fina*
- 3) Una mirada *dolça*
- 4) Un cor *tendre*
- 5) Uns arguments *sòlids*
- 6) Un càstig *dur*
- 7) Un caràcter *agre*
- 8) Un temperament *fred*
- 9) Un home *tou*
- 10) Uns guanys *magres*
- 11) Una persona *eixuta*
- 12) Una ferida *fresca*
- 13) Una adhesió *càlida*